

EUROPEISKA KOMMISSIONEN

Bryssel den 24.5.2011
KOM(2011) 289 slutlig

2011/0136 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV

om viss tillåten användning av anonyma verk

(Text av betydelse för EES)

{SEK(2011) 615 slutlig}

{SEK(2011) 616 slutlig}

MOTIVERING

1. BAKGRUND

Förhandstillstånd är nödvändiga för att göra upphovsrättsligt skyddade verk tillgängliga för allmänheten i ett elektroniskt bibliotek eller arkiv på internet. När den relevanta innehavaren av en upphovsrätt inte kan identifieras eller spåras betraktas verken i fråga som anonyma verk. De tillstånd som krävs för att göra verken tillgängliga på internet kan följaktligen inte erhållas. Bibliotek och andra institutioner som gör verk tillgängliga för allmänheten via internet utan förhandstillstånd riskerar intrång i upphovsrättsligt skyddat material.

Det främsta målet med detta förslag är att skapa en rättslig ram för att säkerställa laglig och gränsöverskridande elektronisk tillgång via internet till anonyma verk i elektroniska bibliotek och arkiv som handhas av de olika typer av institutioner som anges i förslaget, när sådana anonyma verk används för att uppfylla institutionernas uppdrag i allmänhetens tjänst. Anonyma verk kan vara offentliggjorda i bokform, i tidningar och tidskrifter eller andra skrifter, även i integrerad form, men också audiovisuella och kinematografiska verk i samlingar i institutioner för filmarvet, eller audioverk, audiovisuella verk och kinematografiska verk i arkiv i organisationer för radio och TV i allmänhetens tjänst, eller som producerats av dessa. För radio- och TV-organisationernas arkiv och för verk producerade av dessa organisationer bör fenomenet anonyma verk begränsas genom att en tidsgräns fastställs för vilka verk som omfattas av förslaget.

Detta mål ska nås genom ett system för ömsesidigt erkännande av ett verks status som anonymt. För att fastställa verkets status som "anonymt verk" måste bibliotek, utbildningsinstitutioner, museum eller arkiv, institutioner för filmarvet och organisationer för radio och TV i allmänhetens tjänst utföra en omsorgsfull efterforskning på förhand, i linje med de krav som anges i förslaget till direktiv, i den medlemsstat där verket först publicerades. När det genom en sådan omsorgsfull efterforskning konstaterats att ett verk har status som "anonymt verk" ska verket anses vara ett anonymt verk i hela EU, vilket understryker behovet av omsorgsfulla efterforskningar. Härigenom blir det möjligt att göra anonyma verk tillgängliga på internet för kultur- och utbildningsändamål utan förhandstillstånd om inte innehavaren av verket avslutar dess status som anonymt.

Detta initiativ bygger på kommissionens rekommendation från år 2006 om digitalisering, elektronisk tillgång och digitalt bevarande.¹ Trots den rekommendationen har bara ett fåtal medlemsstater infört lagstiftning om anonyma verk. De få nationella lösningar som har införts begränsas av att de bara gäller medborgare som är bosatta inom deras nationella territorier.

Skapandet av en rättslig ram för att underlätta gränsöverskridande digitalisering och spridning av anonyma verk är även en av nyckelåtgärderna i den digitala agendan för Europa² som är en del i Europa 2020-strategin.³

¹ Kommissionens rekommendation 2006/585/EG av den 24 augusti 2006: Kulturellt innehåll – digitalisering, elektronisk tillgång och digitalt bevarande, EUT L 236, 31.8.2006, s. 28–30.

² En digital agenda för Europa, KOM(2010) 245.

³ Europa 2020: En strategi för smart och hållbar tillväxt för alla: http://ec.europa.eu/eu2020/index_sv.htm

2. RESULTAT AV SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER SAMT KONSEKVENSANALYS

• Samråd med berörda parter

En högnivåexpertgrupp för digitala bibliotek inrättades 2006 med deltagande av intressenter på området för digitalisering och elektronisk tillgång till kulturellt material, inklusive anonyma verk.⁴ Gruppen antog en slutrapport (*Final Report on Digital Preservation, Orphan Works and Out-of-Print Works*).⁵ Ett samförståndsavtal (*Memorandum of Understanding on Diligent Search Guidelines for Orphan Works*) undertecknades av företrädare för bibliotek, arkiv och rättsinnehavare.⁶

I sin grönbok *Upphovsrätten i kunskapsekonomin*⁷ från 2008 bad kommissionen intressenter att lämna synpunkter om bl.a. behovet av ytterligare åtgärder när det gäller anonyma verk.⁸ Den 19 oktober 2009 antog kommissionen ett uppföljande meddelande om upphovsrätten i kunskapsekonomin,⁹ i vilket den angav att den skulle genomföra en konsekvensanalys om hur anonyma verk ska behandlas i EU.

Den 26 oktober 2009 anordnade kommissionen en offentlig utfrågning där alla berörda parter lade fram sina synpunkter på anonyma verk. Den 10 november 2009 anordnade det svenska ordförandeskapet och Europaparlamentet en gemensam utfrågning om anonyma verk och tillgången till verk för personer med nedsatt syn.

Under 2009 och 2010 höll kommissionen tvåpartsmöten med olika berörda aktörer för att diskutera relevanta frågor i närmare detalj.

• Konsekvensanalys

I konsekvensanalysen bedöms följande sex alternativ: 1) inga åtgärder, 2) ett lagstadgat undantag från upphovsrätten, 3) utvidgade kollektiva licenser, 4) en särskild licens för anonyma verk som beviljas av organisationer som förvaltar rättigheter, 5) en särskild licens för anonyma verk som beviljas av ett offentligt organ, och 6) ömsesidigt erkännande av nationella lösningar på området för anonyma verk.

Alla alternativ (med undantag för alternativ 1) utgår från antagandet av ett direktiv enligt vilket alla medlemsstater ska införa särskild lagstiftning för anonyma verk inom en viss tid. Alla alternativ (med undantag för alternativ 3) utgår dessutom från kravet att omsorgsfulla efterforskningar är nödvändiga innan ett anonymt verk görs tillgängligt i ett elektroniskt bibliotek på internet.

⁴ Kommissionens beslut av den 27 februari 2006 om inrättande av en högnivåexpertgrupp för digitala bibliotek, EUT L 63, 4.3.2006, s. 25–27. Gruppens mandat förlängdes genom kommissionens beslut av den 25 mars 2009, EUT L 82, 28.3.2009, s. 9–11.

⁵ http://ec.europa.eu/information_society/activities/digital_libraries/experts/hleg/index_en.htm

⁶ http://ec.europa.eu/information_society/activities/digital_libraries/doc/hleg/orphan/guidelines.pdf

⁷ KOM(2008) 466.

⁸ Svar på samrådet finns på webbplatsen http://circa.europa.eu/Public/irc/markt/markt_consultations/library?l=/copyright_neighbouring/consultation_copyright&vm=detailed&sb=Title. Se kapitel 1 och 2 i bilagan för en analys av svaren.

⁹ KOM(2009) 532.

Genom det lagstadgade undantaget (alternativ 2) skulle behovet av en upphovsrättslig licens kunna undvikas, samtidigt som en omsorgsfull efterforskning på förhand fortfarande är nödvändig. Det här alternativet ger dock en lägre grad av rättssäkerhet eftersom det inte finns någon tredjepartscertifiering för den omsorgsfulla efterforskningen.

Utgångspunkten för alternativ 3, dvs. ”utvidgade kollektiva licenser”, är att när en organisation som förvaltar rättigheter ger ett bibliotek tillstånd att göra böcker tillgängliga på sin webbplats kommer den licensen genom ett lagstadgat utvidgande att omfatta alla verk i den kategorin, inklusive anonyma verk (dvs. böcker eller filmer). Organisationen som förvaltar rättigheter anses här företräda ”utomstående parter” oberoende av om den har utfört en omsorgsfull efterforskning för att identifiera och lokalisera upphovsmannen. Om inte en omsorgsfull efterforskning utförs är ett ömsesidigt erkännande av verket som anonymt omöjligt. En utvidgad kollektiv licens är vanligen bara giltig inom det territorium där den lagstadgade presumptionen är tillämplig.

Genom en särskild licens för anonyma verk (alternativ 4) får bibliotek och övriga förmånstagare en stor rättslig säkerhet mot skadeståndsanspråk från rättsinnehavare som gör sina rättigheter gällande i efterhand. Det här alternativet kräver både en omsorgsfull efterforskning för att fastställa att verket är anonymt innan licensens kan beviljas och ett särskilt licensavtal för anonyma verk.

Den offentliga licensen för anonyma verk (alternativ 5) är en offentlig certifiering av att en omsorgsfull efterforskning har genomförts och ger därför det digitala biblioteket en hög grad av rättslig säkerhet. Den här säkerheten har dock sitt pris i form av administrativ tröghet. Det är därför som tidigare varianter av detta system haft begränsad effekt och inte används i samband med storskaliga digitala biblioteksprojekt.

En metod baserad på ömsesidigt erkännande av anonyma verks status (alternativ 6) ger bibliotek och andra förmånstagare rättslig säkerhet när det gäller ett särskilt verks ”status som anonymt”. Ett ömsesidigt erkännande innebär att anonyma verk i ett elektroniskt bibliotek blir tillgängligt för medborgare i hela Europa.

3. RÄTTSLIGA ASPEKTER

• Sammanfattning av den föreslagna åtgärden

Förslaget gäller den omsorgsfulla efterforskning som är nödvändig för att identifiera om ett visst verk är ett anonymt verk, och när detta har fastställts att göra det lagligt att göra detta verk tillgängligt för allmänheten på internet på vissa villkor och för särskilda syften. I förslaget klargörs även tillämpningen av de utvidgade kollektiva licenserna för verk som kan vara anonyma verk.

• Rättslig grund

Artikel 114 i EUF-fördraget.

• Subsidiaritetsprincipen

Ett lagstiftningsförslag i form av ett direktiv är nödvändigt eftersom frivilliga metoder, särskilt kommissionens rekommendation 2006/585/EG av den 24 augusti 2006, inte har gett önskat resultat. Den simultana förekomsten av nationella metoder för reglering av anonyma

verk i elektroniska bibliotek som inte samordnas gör det dessutom svårt för ett bibliotek att göra anonyma verk tillgängliga i EU:s medlemsstater.¹⁰

- **Proportionalitetsprincipen**

Eftersom problemet med anonyma verk är ett betydande hinder för skapandet av digitala bibliotek är en enhetlig EU-ram för elektronisk tillgång till anonyma verk det minst inskränkande alternativet för att nå det önskade resultatet. Alla andra metoder skulle kräva en mycket större administrativ börda och infrastrukturer för licensiering bara för anonyma verk.

- **Val av regleringsform**

Föreslagen regleringsform: direktiv.

Förslagets huvudartiklar

I artikel 1 definieras direktivets räckvidd och innehåll som en mångfald av material i offentliga bibliotek, utbildningsinstitutioner, museum och arkiv samt i samlingar i institutioner för filmarvet och arkiv för organisationer för radio och TV i allmänhetens tjänst. Inom sektorn för tryckta produkter omfattas även visuella verk som fotografier och illustrationer i dessa publicerade verk.

Artikel 2 innehåller en definition av ett anonymt verk. Definitionen av ett anonymt verk inbegriper kravet på en omsorgsfull efterforskning.

I artikel 3 förklaras hur en omsorgsfull efterforskning ska utföras av dem som har tillstånd att använda anonyma verk. I den artikeln klargörs även att en omsorgsfull efterforskning bara behöver utföras i den medlemsstat där verket först publicerades.

I artikel 4 fastställs principen för ömsesidigt erkännande, genom vilken ett verk som anses vara ett anonymt verk efter att en omsorgsfull efterforskning har utförts i enlighet med artikel 3 ska betraktas som ett anonymt verk i alla medlemsstater.

Artikel 5 gäller möjligheten att avsluta ett verks status som anonymt.

I artikel 6 anges de områden som namngivna rättsinnehavare får använda sig av när det gäller anonyma verk (att göra dem tillgängliga för allmänheten i den mening som avses i artikel 3 i direktiv 2001/29/EG, samt att i den mening som avses i artikel 2 i direktiv 2001/29/EG mångfaldiga sådana verk för att uppfylla deras uppdrag i allmänhetens intresse).

I artikel 7 anges hur medlemsstaterna kan tillåta vissa ytterligare användningar på särskilda villkor.

4. BUDGETKONSEKVENSER

Förslaget påverkar inte unionens budget.

¹⁰ I några medlemsstater, t.ex. Frankrike, har man i förberedande arbeten för en lagstiftningslösning uttryckligen angivit att det krävs en europeisk lösning – Conseil Supérieur de la Propriété Littéraire et Artistique *Commission sur les œuvres orphelines*, s. 19.

5. VALFRIA DELAR

- **Europeiska ekonomiska samarbetsområdet**

Förslaget till rättsakt handlar om en fråga som berör EES och bör därför omfatta Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV

om viss tillåten användning av anonyma verk

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT
DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 49, 56 och 114,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande,¹¹

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, och

av följande skäl:

- (1) Bibliotek, museum, arkiv, utbildningsinstitutioner, institutioner för filmarvet samt organisationer för radio och TV i allmänhetens tjänst är verksamma inom storskalig digitalisering av sina samlingar och arkiv för att skapa europeiska digitala bibliotek. Medlemsstaternas bibliotek museum, arkiv, utbildningsinstitutioner, institutioner för filmarvet samt organisationer för radio och TV i allmänhetens tjänst bidrar till att bevara och sprida det europeiska kulturarvet, som också är viktigt för att skapa europeiska digitala bibliotek som Europeana. Genom tekniker för digitalisering i stor skala av tryckta produkter samt för efterforskning och indexering ökar forskningsvärdet för bibliotekens samlingar.
- (2) Främjandet av den fria rörligheten för kunskap och innovationer på den inre marknaden är en viktig del i Europa 2020-strategin I kommissionens meddelande *Europa 2020: En strategi för smart och hållbar tillväxt för alla*¹² utgör en digital agenda för Europa ett av huvudinitiativen.
- (3) Att skapa en rättslig ram för att underlätta digitaliseringen och spridningen av så kallade anonyma verk, det vill säga verk vars upphovsman inte kan identifieras eller,

¹¹ EUT C , , s. .

¹² KOM(2010) 202.

om upphovsmannen har identifierats, inte kan lokaliseras, är en nyckelåtgärd i Europas digitala agenda, enligt kommissionens meddelande till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén – *En digital agenda för Europa*.¹³

- (4) Upphovsmäns ensamrättigheter att mångfaldiga sina verk och att göra dem tillgängliga för allmänheten, harmoniserade i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/2/EG av den 22 maj 2001 om harmonisering av vissa aspekter av upphovsrätt och närstående rättigheter i informationssamhället,¹⁴ innebär att upphovsmannens samtycke krävs innan ett verk digitaliseras och görs tillgängligt för allmänheten.
- (5) För anonyma verk kan ett sådant förhandssamtycke till mångfaldigande av verken eller till att göra dem tillgängliga för allmänheten inte inhämtas.
- (6) Medlemsstaternas olika metoder för erkännandet av anonyma verks status kan utgöra hinder för den inre marknadens funktion samt för användningen av och den gränsöverskridande tillgången till anonyma verk. Olika metoder kan även leda till begränsningar när det gäller den fria rörligheten för varor och tjänster som inbegriper kulturellt innehåll. Därför är det lämpligt att säkerställa ett ömsesidigt erkännande av anonyma verks status.
- (7) En gemensam metod för att fastställa anonyma verks status och tillåten användning av anonyma verk är särskilt viktig för att säkerställa rättssäkerhet på den inre marknaden för användningen av anonyma verk när det gäller bibliotek, museum, utbildningsinstitutioner, arkiv, institutioner för filmarvet samt organisationer för radio och TV i allmänhetens tjänst.
- (8) Kinematografiska verk, audioverk och audiovisuella verk i arkiv tillhörande organisationer för radio och TV i allmänhetens tjänst eller som producerats av dessa omfattar anonyma verk. Med tanke på den särskilda ställning som organisationer för radio och TV i allmänhetens tjänst har som producenter av sådant material, och behovet att i framtiden begränsa fenomenet anonyma verk är det lämpligt att fastställa ett datum som begränsar den tidsperiod som berörs av detta direktiv för verk i arkiv tillhörande organisationer för radio och TV i allmänhetens tjänst.
- (9) För detta direktivs syften bör kinematografiska verk, audioverk och audiovisuella verk i arkiv tillhörande organisationer för radio och TV i allmänhetens tjänst anses omfatta verk som givits i uppdrag av sådana omorganisationer för organisationernas exklusiva utnyttjande.
- (10) Genom att skapa stora bibliotek som är tillgängliga via internet underlättas elektroniska verktyg för efterforskning och upptäckt som leder till nya källor som kan upptäckas av forskare och akademiker som i annat fall skulle vara tvungna att nöja sig med mer traditionella och analoga efterforskningsmetoder.
- (11) Enligt principen om internationell hövlighet bör detta direktiv endast gälla verk som först publicerats eller sänts i en medlemsstat.

¹³ KOM(2010) 245.

¹⁴ EUT L 167, 22.6.2001, s. 10.

- (12) Innan ett verk kan betraktas som ett anonymt verk bör i god tro en rimlig och omsorgsfull efterforskning efter upphovsmannen utföras. Medlemsstaterna bör ha rätt att föreskriva att en sådan omsorgsfull efterforskning kan genomföras av den organisation som avses i detta direktiv eller av andra organisationer.
- (13) För att säkerställa en hög skyddsnivå för upphovsrätten i unionen är en harmoniserad metod för sådan omsorgsfull efterforskning lämplig. En omsorgsfull efterforskning bör inbegripa offentligt tillgängliga databaser som tillhandahåller information om ett verks upphovsrättsliga status. För att undvika duplicering av dyr digitalisering bör medlemsstaterna dessutom se till att de organisationer som avses i detta direktiv när de använder anonyma verk registrerar detta i en allmänt tillgänglig databas. I möjligaste mån bör allmänt tillgängliga databaser med sökresultat och användningar av anonyma verk utformas och konstrueras så att de kan samköras på EU-nivå och kan konsulteras genom en enda kontaktpunkt.
- (14) Anonyma verk kan ha flera upphovsmän eller inkludera andra verk eller skyddade material. Det här direktivet bör inte påverka rättigheterna för kända eller identifierade rättsinnehavare.
- (15) För att undvika dubbelarbete bör en omsorgsfull efterforskning utföras endast i den medlemsstat där verket först publicerades eller sändes. För att andra medlemsstater ska kunna kontrollera om ett verks status som anonymt har fastställts i en annan medlemsstat bör medlemsstaterna se till att resultaten av de omsorgsfulla efterforskningar som utförs inom deras territorier registreras i en offentligt tillgänglig databas.
- (16) Upphovsmän bör ha rätt att avsluta ett verks status som anonymt om de träder fram för att göra anspråk på sina verk.
- (17) För att främja lärande och kultur bör medlemsstaterna tillåta bibliotek, utbildningsinstitutioner, museum och arkiv som är tillgängliga för allmänheten, samt filmarkiv, institutioner för filmarvet och organisationer för radio och TV i allmänhetens tjänst att mångfaldiga anonyma verk och göra dem tillgängliga för allmänheten. En förutsättning för dettabörvara att denna användning uppfyller deras uppdrag i allmänhetens intresse, särskilt bevarande, restaurering och tillhandahållande av tillgång till verk som ingår i deras samlingar för kultur- och utbildningsändamål. Institutioner för filmarvet bör inom tillämpningsområdet för detta direktiv omfatta organisationer som medlemsstaterna utsett för att samla in, katalogisera, bevara och restaurera filmer som ingår i deras kulturarv.
- (18) Avtalsarrangemang kan ha en funktion för att vårda digitaliseringen av det europeiska kulturarvet. Det innebär att bibliotek, utbildningsinstitutioner, museum eller arkiv och institutioner för filmarvet i syfte att göra bruk av de användningar som är tillåtna enligt detta direktiv kan ingå avtal med kommersiella partner för att digitalisera anonyma verk och göra dem tillgängliga. Avtalsarrangemang kan omfatta ekonomiska bidrag från sådana partner.
- (19) För att vårda EU-medborgarnas tillgång till Europas kulturarv är det dessutom nödvändigt att se till att anonyma verk som har digitaliserats och gjorts tillgängliga för allmänheten i en medlemsstat också är tillgängliga i andra medlemsstater. Offentligt tillgängliga bibliotek, läroanstalter, museer, arkiv, institutioner för filmarvet och

offentliga radio- och tv-sändare bör kunna göra anonyma verk tillgängliga för allmänheten i andra medlemsstater.

- (20) Detta direktiv påverkar inte bestämmelser i medlemsstaterna när det gäller förvaltning av rättigheter, t.ex. utvidgade kollektiva licenser.
- (21) Medlemsstaterna bör även ha möjlighet att bevilja användningen av anonyma verk för ändamål som går utöver de uppdrag i allmänhetens intresse som de organisationer som omfattas av detta direktiv har. I sådana fall bör rättsinnehavarnas rättigheter och legitima intressen vara skyddade.
- (22) Om en medlemsstat på de villkor som anges i detta direktiv godkänner användningen av anonyma verk genom allmänt tillgängliga bibliotek, läroanstalter, museer, arkiv, institutioner för filmarvet och offentliga radio- och tv-sändare för ändamål som går utöver dessa användares uppdrag i allmänhetens intresse bör rättsinnehavare som träder fram för att göra anspråk på sina verk få ersättning. Sådan ersättning bör grundas på vilken typ av verk det rör sig om och på användningen. Medlemsstaterna kan föreskriva att intäkter från användningen av sådana anonyma verk som tagits in för att ersätta sådana rättsinnehavare, men som inte begärts in under en tidsfrist som fastställts i enlighet med detta direktiv ska bidra till finansieringen av källor för information om rättigheter som kan underlätta omsorgsfulla efterforskningar efter verkkategorier som i praktiken eller potentiellt omfattas av detta direktiv genom billiga och automatiserade lösningar.
- (23) Eftersom målen för den föreslagna åtgärden, det vill säga rättssäkerhet rörande användningen av anonyma verk, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna och de därför, på grund av enhetligheten i de regler som styr användningen av anonyma verk, bättre kan uppnås på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1 *Syfte och tillämpningsområde*

- 1. Detta direktiv gäller viss användning av anonyma verk som görs av bibliotek, utbildningsinstitutioner eller museum som är tillgängliga för allmänheten samt arkiv, institutioner för filmarvet och organisationer för radio och TV i allmänhetens tjänst.
- 2. Detta direktiv är tillämpligt på verk som först publicerats eller sänts i en medlemsstat och som tillhör någon av följande kategorier:
 - 1) Verk som publicerats i form av böcker, tidskrifter, tidningar, magasin eller andra skrifter, och som ingår i samlingarna vid bibliotek, utbildningsinstitutioner, museum eller arkiv som är tillgängliga för allmänheten.
 - 2) Filmverk eller audiovisuella verk som ingår i samlingarna vid institutioner för filmarvet.

- 3) Filmverk audioverk eller audiovisuella verk som har producerats av organisationer för radio och TV i allmänhetens tjänst före den 31 december 2002 och som ingår i deras arkiv.

Artikel 2 *Anonyma verk*

1. Ett verk ska anses vara ett anonymt verk om innehavaren av rätten till verket inte har identifierats eller, även om rättsinnehavaren har identifierats, inte har lokaliserats efter att en omsorgsfull efterforskning efter rättsinnehavaren har utförts och registrerats enligt artikel 3.
2. Om ett verk har mer än en rättsinnehavare och en av dessa har identifierats och lokaliserats ska verket inte anses vara ett anonymt verk.

Artikel 3 *Omsorgsfull efterforskning*

1. För att fastställa om ett verk är ett anonymt verk ska de organisationer som avses i artikel 1.1 se till att en omsorgsfull efterforskning genomförs för varje enskilt verk genom att vända sig till de källor som är lämpliga för den berörda kategorin av verk.
2. Varje medlemsstat ska i samråd med rättsinnehavare och användare fastställa vilka källor som är lämpliga för varje kategori av verk och inkludera de källor som anges i bilagan.
3. En omsorgsfull efterforskning måste bara utföras i den medlemsstat där verket först publicerades eller sändes.
4. Medlemsstaterna ska se till att resultaten av de omsorgsfulla efterforskningar som utförs inom deras territorier registreras i en offentligt tillgänglig databas.

Artikel 4 *Ömsesidigt erkännande av ett verks status som anonymt*

Ett verk som i en medlemsstat anses vara ett anonymt verk enligt artikel 2 ska anses vara ett anonymt verk i alla medlemsstater.

Artikel 5 *Avslutande av ett verks status som anonymt*

Medlemsstaterna ska se till att en innehavare av rätten till ett verk som anses vara anonymt har möjlighet att när som helst avsluta verkets status som anonymt.

Artikel 6
Tillåten användning av anonyma verk

1. Medlemsstaterna ska se till att de organisationer som avses i artikel 1.1 får använda ett anonymt verk på följande sätt:
 - a) Genom att göra det anonyma verket tillgängligt i den mening som avses i artikel 3 i direktiv 2001/29/EG.
 - b) Genom mångfaldigande, i den mening som avses i artikel 2 i direktiv 2001/29/EG, för digitalisering, tillgängliggörande, indexering, katalogisering, bevarande eller restaurering.
2. Om inte annat föreskrivs i artikel 7 får de organisationer som avses i artikel 1.1 dock inte använda anonyma verk för andra syften än de som omfattas av deras uppdrag i allmänhetens tjänst, särskilt bevarande, restaurering och tillhandahållande av tillgång till verk som ingår i deras samlingar för kultur- och utbildningsändamål.
3. Detta direktiv påverkar inte sådana organisationers kontraktfrihet i deras strävan att uppfylla sina offentliga uppdrag.
4. Medlemsstaterna ska se till att de organisationer som avses i artikel 1.1 för register över sina omsorgsfulla efterforskningar och offentligt tillgängliga användningsregister när de använder anonyma verk enligt punkt 1.

Artikel 7
Tillåten användning av anonyma verk

1. Medlemsstaterna får ge de organisationer som avses i artikel 1.1 tillstånd att använda ett anonymt verk för andra ändamål än de som avses i artikel 6.2 under förutsättning att följande villkor är uppfyllda:
 - (1) De organisationer som avses i artikel 1.1 ska registrera sina omsorgsfulla efterforskningar.
 - (2) Organisationerna ska föra offentligt tillgängliga register över sin användning av anonyma verk.
 - (3) För anonyma verk vars rättsinnehavare har identifierats men inte lokaliserad ska rättsinnehavarens namn anges vid all användning av verket.
 - (4) Rättsinnehavare som avslutar ett verks anonyma status enligt artikel 5 ska ersättas för den användning som gjorts av verket av de organisationer som avses i artikel 1.1.
 - (5) Rättsinnehavare kan begära ersättning enligt punkt 4 inom en period som fastställs av medlemsstaten och som minst ska vara fem år räknat från det datum då den handling som ger upphov till anspråket inträffar.

2. Medlemsstaterna får välja hur de vill bevilja användning enligt punkt 1 och kan fritt bestämma om användningen av eventuella intäkter som inte har efterfrågats efter det att den period som fastställts i enlighet med punkt 1 har löpt ut.

Artikel 8

Fortsatt tillämpning av andra rättsliga bestämmelser

Detta direktiv påverkar inte bestämmelser om i synnerhet patenträtt, varumärkesrätt, mönsterrätt, bruksmodeller, kretsmönster i halvledarprodukter, typsnitt, villkorad tillgång, tillgång till kabelöverföringar av radio- och televisionstjänster, skyddet för nationalskatter, deponeringsskyldighet enligt lag, lagstiftning om kartellbildning och illojal konkurrens, affärshemligheter, säkerhet, sekretess, dataskydd och skydd för privatlivet, tillgång till allmänna handlingar samt avtalsrätt.

Artikel 9

Tillämpning i tiden

1. Detta direktiv ska tillämpas på alla verk som avses i artikel 1 och som den [datum för införlivande] skyddas av medlemsstaternas lagstiftning om upphovsrätt.
2. Detta direktiv ska inte påverka åtgärder som har vidtagits och rättigheter som har förvärvats före den [datum för införlivande].

Artikel 10

Införlivande

1. Medlemsstaterna ska senast den [...] sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv. De ska till kommissionen genast överlämna texten till dessa bestämmelser tillsammans med en jämförelsetabell över dessa bestämmelser och detta direktiv.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras ska varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna ska till kommissionen överlämna texten till de centrala bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 11

Översyn

Kommissionen ska löpande se över utvecklingen av informationskällor för rättigheter och ska senast ett år efter det att detta direktiv träder i kraft och därefter årligen lägga fram en rapport om eventuellt införande i direktivets tillämpningsområde av verk och andra skyddade prestationer som ännu inte omfattas av detta tillämpningsområde, i synnerhet fonogram och enskilda foton och andra bilder.

Senast den [ett år efter införlivandedatumet] ska kommissionen inför Europaparlamentet, rådet och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén lägga fram en rapport om tillämpningen av detta direktiv, i ljuset av utvecklingen av digitala bibliotek.

Vid behov, och inte minst för att garantera den inre marknadens funktion, ska kommissionen lägga fram förslag till ändring av detta direktiv.

Artikel 12 *Ikraftträdande*

Detta direktiv ska träda i kraft dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 13

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den ...

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande

På rådets vägnar
Ordförande

BILAGA

Följande källor ska vara de källor som avses i artikel 3.2:

- 1) För publicerade böcker:
 - a) Pliktleveranser.
 - b) Befintliga databaser och register, inklusive ARROW (Accessible Registries of Rights Information and Orphan Works) och WATCH (Writers, Artists and their Copyright Holders) och ISBN (International Standard Book Number).
 - c) Databaser som förs av relevanta rättighetsförvaltande organisationer, särskilt organisationer för förvaltning av mångfaldiganderätt.
- 2) För tidskrifter och periodiska publikationer:
 - a) ISSN (International Standard Serial Number) för periodiska publikationer.
 - b) Index och kataloger från biblioteksinnehav och samlingar.
- 3) För tidningar och magasin:
 - a) Förlagens organisation i respektive land samt författar- och journalistorganisationer.
 - b) Pliktleveranser.
 - c) Databaser som förs av relevanta rättighetsförvaltande organisationer, inklusive organisationer för förvaltning av mångfaldiganderätt.
- 4) För visuella verk, inklusive konst, fotografi, illustrationer, design, arkitektur, skisser av de sistnämnda verken samt andra visuella verk i böcker, tidskrifter, tidningar och magasin:
 - a) De källor som anges i punkterna 1, 2 och 23.
 - b) Databaser som förs av relevanta rättighetsförvaltande organisationer, särskilt för visuella konstverk och inklusive organisationer för förvaltning av mångfaldiganderätt.
 - c) I tillämpliga fall databaser som förs av bildagenturer.
- 5) För audiovisuella verk som ingår i samlingarna vid institutioner för filmvetenskap och organisationer för radio och TV i allmänhetens tjänst:
 - a) Pliktleveranser.
 - b) Databaser som förs av institutioner för filmvetenskap och nationella bibliotek.
 - c) Databaser med relevanta standarder och identifikatorer, t.ex. ISAN för audiovisuellt material.

- d) Databaser som förs av relevanta rättighetsförvaltande organisationer, särskilt för författare, artister, fonogramproducenter och audiovisuella producenter.